Virgül 5 Aralık

Emin Reşah

2020-12-05 17:01:21+0300

Mustafa Öztürk'ün *linç yoluyla istifa ettirilmesi* vakasına üzülmedim. Hocanın halinden kendisinin de pek hazzetmediği farkedilen akademik mecburiyetlerin dışarıda daha az ayak bağı olacağını düşündüm. Yayıncılık konusunda tecrübesi olan birinin de *ekmek parası* gibi bir meselesi olduğunu sanmıyorum. Kendisi için daha hayırlısı olacağı kanaatindeyim.

Beni düşündüren mesela zekasından şüphe etmeyeceğim aşağıdaki gibi insanların takıntılı *tarihselcilik* düşmanlığı oldu.

```
\{\{< \operatorname{rawhtml} >\}\}
```

Kur'an'ı tarihsel kabul etmek, özetle Kur'an'ın bazı hükümlerinin indirildiği döneme ve coğrafyaya has olduğunu iddia etmektir. Tarihselciler Kur'an'ın bir Kitap değil hitap olduğunu, onu metin haline getirenin nebi olduğunu ileri sürerler. Üstelik bu görüş kendi üretimleri de

```
— Erdem Uygan (@erdem_uygan) December 3, 2020 {{</rawhtml>}}
```

Zinciri okuyorsunuz ve hakikati keşfetmiş birinin kafa konforunun ne kadar güzel olduğunu görüp hayran oluyorsunuz. Anladığım kadarıyla Abdülaziz Bayındır hariç kimsenin dini konularda konuşmaya hakkı yok.

Bu kendine güvenin önemli ayağı bilgisizlik tabii. Bu alıntıda da mesela metin haline getirenin nebi olduğunu ileri sürerler diyor. Kur'an-ı Kerim'i metin haline getirenin nebi de değil, Hz. Ebubekir ve Osman devirlerinde Zeyd b. Sabit başkanlığındaki komisyon olduğunu tarihselciler değil, tüm İslami kaynaklar söyler. Bu durumda Hz. Peygamber'in Mushaf'ın kendisine Erdem Uygan kadar önem vermediğini düşülebiliriz. Yoksa Hz. Ömer, Hz. Ebubekir'e gidip hafızlar şehit oluyor, Kur'an metnini bir araya toplayalım dediğinde, Ebubekir'in ilk cevabı ben peygamberden görmediğim bir şeyi yapmam olmazdı. Metin haline getiren nebi aleyhisselam bile değil yani, sonrakiler.

Tarihselciliğin asıl çözmeye çalıştığı mesele de buradan neşet ediyor. 9. miladi asırdan önce derli toplu bir Kur'an nüshası yok. Müsteşrikler bundan Kur'anı Kerim'in zaman içinde üretildiğini, mesela Hristiyanlara 2. yüzyıldaki bir mezhep olan Nasara denmesi dolayısıyla bazı kısımlarının miladi altıncı asırdan

önceye gidiyor olabileceğini, bazılarının sekizinci asırda eklenmiş olabileceğini iddia ediyorlar. Eline Kur'an-ı Kerim'i alıp sallayınca beni *ikna etmiş* oluyorsun ama gavur bunun aslı nerede? diye soruyor. Hicri ilk asra tarihlenen Sana elyazmalarında neden iki katman var ve erken katman neden şimdiki Kur'an'dan farklı? diyorlar mesela.

Bu gibi soruları görmezden gelebilecek bir yerdeyseniz, akademik bir derdiniz yoksa, Kur'an-ı Kerim'in Diyanet basımıyla Levh-i Mahfuz'daki aslının tamamen aynı olduğuna inanmak yetiyorsa, haddizatında içeriği de umurunuzda değilse, yani, sizin dininiz size ayetiyle, onları bulduğunuz yerde öldürün ayetinin nasıl bir araya getirileceğini zaten biliyorsanız tabii ki, birinin kalkıp, bu kitabın bazı kısımları belki de devri içindir demesini küfür olarak görürsünüz.

Ancak meseleler orta yerde durur. Mustafa Öztürk de bu meseleleri birbirini sıvazlamayı tefekkür sanan zevatın yüzüne çarptığı için bu kadar *obje* haline geldi. Söyledikleri doğrudur, yanlıştır, onlar ayrı konular ama ortada İslam'ın temelleriyle ilgili bir mesele olduğunu görmezden gelince, mesele ortadan kaybolmuyor.

Bir konuda sizden farklı düşünüp, çözümler üretmeye çalışanlar, belki de sizin bilmediğiniz bazı sorunların farkında olduğu için böyle yapıyorlardır. Müsteşriklerin Kur'an-ı Kerim aslında Petra'da üretildi, antik çağda Mekke hakkında hiçbir referans yok dediğini getirip önüne sermediği için adamların kendince bulmaya çalıştığı çözümleri küçümseyip küfür olarak görüyorsunuzdur. Fitneye sebep olmamak için bu konulardan bahsetmedikleri, devayı bulmadan hastalığı anmayalım hassasiyetleri yüzünden sustukları içindir belki. Belki de içten içe kaynamakta olan riddeyi dindirmek için bir yol arıyorlardır.

Dini konularda tartışmak varoluş kaygısıyla tartışmanın bir uzantısı ve bu sebeple ego çok kolay dahil oluyor. Ben Allah'ın tarafındayım, o halde Allah da benim tarafımda diye başlayan akıl yürütmelerin neticesini FETÖ gibi saçmalıklarda gördük. İnançların dış dünyada bir karşılığı olması lazım, yoksa bulunduğunuz yer hocaefendi her gece rüyasında peygamber efendimizi görüyor diyen madrabazların dünyasından ileri gitmez. Siz bunu Kur'an'ın asıl anlamını biz biliyoruz formunda kullanırsınız ama asıl anlam dediğiniz şeyin neticede kendi inançlarınızın bir tekrarı olur. Benim hocam, ondan öğrendiğim kriterlere göre dinin en iyisini biliyor tarzının uzun vadede yürümesi mümkün değil. Zaman bütün fikirleri dış dünya ile sınar, at binip dıgıdık dıgıdık video çekince kendi kendinize en hassas müslüman olabilirsiniz ama nihayetinde hangi sözün anlamlı olacağını dünyayı ne kadar izah edebildiğiyle ölçebiliriz. Öztürk asıl anlam vahyin muhataplarının anladığıdır derken makul bir usul sunuyor mesela, onun için de sair zevatın hoşuna gitmiyor.

O halde hangisi doğru? Bayındır, Öztürk, İslamoğlu, Şenocak var mesela, aynı konu hakkında farklı şeyler söylüyorlar. Bunların hangisinin doğru olduğunu nasıl bileceğiz? Ben bunların birinin diğerinden daha iyi olduğunu bilmek için içerikten mukayese edebilecek yetkinlikte değilim. Hayatlarını bu yola adamış insanların hangisinin işinde daha ehil olduğunu bilmek için, bunların hepsin-

den daha iyi biliyor olmam lazım. Öyle bir durum olmadığına göre, insanların genelinin yaptığı gibi tipi en hoşuma gideni seçerim ve o da hasbelkader benim şu an bulunduğum duruma en yakın sözleri eden adam olur. Bir yandan Hoyland'ın Arap Fetihleri kitabını okurken, bir yandan Şenocak'ın İslam'ın gızın vazılarını dinleyip etkilenmek mümkün olmuyor. Keşke müşterisi olabilsem, söylediklerinin saçma olmadığına inanabilsem ama bana hitap etmiyor, o halde bana hitap edeni mi arayayım, yoksa zaten bana hitap edenin bana öğreteceği de çok bir şey yok mu diyeyim, bilemiyorum.

Bu dini tartışmalara içerikten katılmayı bir süredir anlamsız buluyorum. İnsanlar da önce tercihlerini yapıyor: Cübbeli Ahmet'in hallerini seviyorsanız, söylediklerini de yakın buluyorsunuz, Mustafa Öztürk'ün seviyorsanız, onu yakın buluyorsunuz, Bayındır'ın içinden hepimize sövüyormuş gibi durduğu konuşmalarını seviyorsanız, onun söyledikleri daha makul geliyor. Sonra da o sevdikleri insanı merkeze alıp, diğerlerini o yolla aşağılıyor, olmadı tekfir ediyor, olmadı iftira ediyor.

Buradaki ahlaki zaafın, haklılık zevkinin farkındayım ama ne yapalım, biz de fani insanlarız, hayatımızı bunların didişmesine ayıracak kadar uzun uzun sabrımız yok, Allah hepsine iyilik versin de didişmeye devam etsinler deyip mevzuyu çeviriyorum. Onlar didişmeye devam etsin ama ben sadece merak ettiğimde bakayım, altı ayda bir.

Sonunda mürcie olup, bu adamların hangisi cennete gider? sorusuna Allah bilir, ben hepsi gitsin isterim diye cevap vermeye başladım. Biri gençliği aptallaştırıyor, öbürü zehirliyor, bir diğeri sevimsizleştiriyor, diğeri radikalleştiriyormuş... Gençlik Mustafa Öztürk'ün konuşmalarından zehirleniyorsa, maşallah gençliğe, benim bildiğim gençlik bu konulardaki herhangi bir sözün en fazla ilk üç saniyesini dinler.

Ben cehenneme gitmediğim sürece birilerinin cehenneme gitmesinin bana bir faydası olmadığını düşünmeye başladım. Cehenneme giden biri benim faraza cennetteki halimi iyileştirmeyeceğine göre, ben bu adamların ve onları sevenlerin hiçbirinin cehenneme gitmesini istemem. O halde neden bu kavga, ben de bilmiyorum. Kavga ettikçe de alakasız kalıyorlar, adamların didiştiği konuya bak oluyor sonunda.

Yanmaz kefen satıyormuş biri. Satsın. Alan var demek ki. Hayırlı işler dilerim kendisine. Senin bu lafı ağzına dolaman mesela çok mu zarar veriyor ona? Adamın reklamını yapıyorsun bir de. Ben dışarıdan bakan biriyim bu konulara ve kırk yılın sonunda şu kocaman İlahiyat camiasından kendi adıma herhangi bir fayda bekleyemez oldum.

Öztürk'ü cesaretinden ve samimiyetinden dolayı seviyorum. Linç edenler ona zarar vermiş midir, hiç sanmıyorum. Neticede yazdığı kitapların çoğunu edinmiş, satır satır okumasa da göz gezdirmiş biri olarak gelecek yüzyılda Ehl-i Sünnet alimi sıfatıyla anılacak kimler var diye bakınca, aralarında onun olacağını tahmin ediyorum. (Ehl-i Sünnet bu konularda biraz kazananlar fırkası gibidir, yaşarken birbirlerini tekfir eder, öldükten sonra kadroya alırlar.)

Dokuzuncu yüzyılda üretilmiş çözümleri 21. yüzyıldaki dertlerimize tatbik etmeye çalışmak ilim değildir. Elimizde şöyle şöyle ilaçlar var, o halde buna uygun hastalık bulalım kafasının kimseye faydası olmaz. Öztürk böyle yapmamaya, bu zamanın alimi olmaya çalıştı. İnşallah eserlerine devam eder ve ileride bu zamanlara bakıldığında namı bu ilahiyatçıların hepsi neden birbirini tekrar etmiş demeyecekleri biri olarak kalır.

4